

XVII. Kwas nansyiowy.

§ 776. Kwas nansyiowy odkryty został nie dawno przez Braconnot chemika mieszkającego w Nansy, który mu to nazwisko nadał od miasta tego. Chemicy francuzcy nie przystają dotąd na takowe nazwanie, lecz nie podają innego; my pókąd natomiast wskazane nie będzie, używać będziemy Braconnota wyrazu. Kwas ten podług tego chemika znajdujący się w wielu istotach roślinnych doświadczających kiśnienia, iako to w kiśniejącym ryżu, w soku buraków gnijących, w rozgotowaney w wodzie fasoli i zostawione na skwaśnienie: formuje się podług niego samowolnie wspólnie z kwasem octowym we wszystkich istotach organicznych, doznających bezpośredniego kwaśnienia. Sposób otrzymania kwasu tego z buraków jest następujący:

- a) Sok ukwaszony buraków, paruje się na małym ogniu prawie do suchości.
- b) Nalewa się potem mocnym wrzącym wyskokiem winnym, który w sobie rozpuszcza kwas oddzielając go od wielu obcych istot.

- c) Wyskok winny zlany paruje się do gęstości ulepku.
- d) Wyparowany podobnie, rozlewa się wodą.
- e) Do téj wody leie się utłuczony i rozmacony w wodzie węglisan cynku aż do nasycenia kwasu.
- f) Cedzi się, a płyn (który jest połączeniem się tego kwasu z niedokwasem cynku) paruje się tak długo, aż się nie pocznie formować na powierzchni jego plewka: w podobny sposób postępując otrzymamy za ostygnięciem zekształniony nansyian cynku.
- g) Nansyian ten rozpuść w wodzie i zekształniy go powtórnie.
- h) Rozpuść znowu w wodzie i léy do zbytku wodę barytyczną. W takim razie powstanie sól (nansyian baryty) (*) na którą:

Le-

(*) Wydawcy *Annales de Chimie* avril 1813. Nie powiadaia wcale co się dzieie z cynkiem, i w jakim stanie jest formująca się sól. Zdaie się iednak, iż za dodaniem wody mającéy tę ziemię rozpuszczoną, niedokwas

- i) Leie się z ostrożnością słaby kwas siarkowy: w działaniu tém powstanie siarkan baryty opadający w postaci białego proszku, kwas zaś nansyiowy oddzielony od baryty pozostanie w płynie czysty, a podparowany przyzwoicie, da nam już kwas o którym mowa:

§ 777. Takowemi sposobami otrzymany kwas nansyiowy iest prawie bez żadnego koloru, nie dający się zekształtnić i bardzo kwaśny. Wystawiony na dzielność ognia rozkłada się podobnie roślinnym pierwiastkom nie mającym przy sobie saletrorodu. Z niektórymi zasadami sólneimi stanowi sole o których na właściwém powiemy mieyscu.

XVIII. Kwas amniowy (acidum amnicum)

§ 778. Odkrycie kwasu tego Vauquelinowi i Buniva winniśmy, a sposób otrzymania iego iest następujący:

kwas cynku opadać sól zaś nowa w stanie rozpuszczenia zostawać powinna: co gdyby tak bydz miało, należałoby na ówczas pierwszy od drugiego przez cedzenie oddzielić.